

bort derfra. Jeg kan ikke følge det ærede Medlem i dette ved en saa omfattende Sag. Jeg tror, vi maa vise, at Sagen fortjener Opmærksomhed, og at vi tilkjendegive dette derved, at vi lade Sagen gaa til Udvalg. Jeg tror neppe, at Noget vil forlange, at vi skulle vedtage et Forslag, der er saa dybt indgribende og saaledes skærende ind imod de Principer, vi tidligere have anlagt for Hærvæsenet, uden i Forbindelse dermed at tage andre Overveielser. Jeg siger altsaa, med disse Strøbemærkninger om Sagen selv og dens Betydning vil jeg, naar Liden kommer, foreslaa et Udvalg, om ikke Andre ville det.

Dinesen: Ved Finantslovens Behandling i det andet Thing var der et Par ærede Landsthingsmænd, som paapegede nogle Mangler ved Folkehøiskolerne, og en tredie æret Landsthingsmand forsvarede Spøisfolerne overfor de Anklager, der vare fremkomne imod dem. Jeg har nu aldrig i Rigsdagen, hverken i det andet Thing eller i dette, hørt en saa haard Anklage imod Folkehøisfolerne som den, der blev reist af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg). Det er efter min Mening med temmelig god Føie, og det glædede mig derfor, at denne Anklage er kommen frem netop fra den Side, thi naar vi nu i mange Aar have havt saadanne store Folkehøisfoler her i Landet og ydet Støtte til dem, og Frukten deraf efter disse mange Aars Forløb nu skal være den, at der kan reises en saadan Anklage imod Folkehøisfolerne som den, der blev reist af det ærede Medlem, da have vi ikke paa dette Omraade været vel reiste. Det ærede Medlem anklagede Spøisfolerne for, at den patriotiske Indvirkning, som han forment, at de skulde udøve paa den Ungdom, der besøgte dem, ikke havde havt den rette Virkning. Det syntes, som om han rettede Anklagen nærmest mod den Ungdom, der kom paa Spøisfolerne, men i Virkeligheden maa Anklagen ramme Spøisfolerne selv. Jeg tror, at, naar den adresseres direkte til dem, da har man Ret til at klage over, at den patriotiske Indvirkning, der udgaar fra Spøisfolerne, lider af væsentlige Mangler. Jeg tror nu ogsaa, at de Herrer, der iøvrigt have villet træde op som Ledere for en stor Del af Befolkningen, have en væsentlig Indskyldelse paa dette magre Resultat for de patriotiske Spøismaals Vedkommende. De have ladet sig det i en fortrinnsvis Grad være magtpaaliggende at søge at reise Befolkningen paa Spøismaalet om Magtstillingen, medens de kun have havt saa og meget indskrænkede Ord tilovers for den patriotiske Side af vort Folks Liv. Hvad det Forslag angaar, som foreligger, da vil jeg antage, at det er af væsentlig Verdi i patriotisk Henseende, om det kunde lykkes at faae det fremmet, saaledes at vi et Aar tidligere kunde komme til at arbejde paa at afhjælpe de store Mangler, der klæbe ved vort

Forsvarsvæsen for Befalingspersonalets Vedkommende, saa at der kunde stiftes Befalingsmænd tilstede i en fylligere Grad, og for den anden Hovedbestemmelses Vedkommende, for at de Hædersmænd kunde blive reddede fra Fald, som ellers ville blive satte udenfor Rækkerne inden lang Tid, og det vilde ikke foregribe Noget som helst med Hensyn til hvilken som helst senere Ordning, naar vi komme til at revidere Hærløven. Det vil ikke kunne vanskeliggjøre denne Revision paa noget Punkt. Skulde der blive en mindre Afvigelse, kunde man senere blive enig om Noget, som ikke natiagtig faldt sammen med, hvad der her er Tale om at vedtage, saa kan der ikke herved være foregrebet Noget som helst. Der kan Intet tabes herved, men kun vindes, og jeg maa da sige med et andet æret Medlem (N. P. Jensen), at, naar vi give saa store Summer til Forsvarsvæsenets Opretholdelse Aar efter Aar og kræve, at Ungdommen skal lade sig uddanne til at tage Del i dette Forsvar, saa er det slet Økonomi, naar Befalingsmændenes Tal mangler i en saadan Udstrækning, som det paa Bagsiden af Lovforslaget er oplyst at være Tilfældet. Jeg kan ikke Andet end fraraade at lade Sagen gaa i Udvalg og tilraade, at den fremmes saa hurtigt som muligt.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds har forlangt Ordet. Det er fjerde Gang, det ærede Medlem ønsker det, saa at Thingets Samtykke dertil kræves. Hvis ingen Indsigelse fremkommer, vil jeg betragte Samtykket som meddelt. (Ophold.) Det ærede Medlem har Ordet.

Bojsen: De ærede Medlemmer for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) have mødt hinanden i et meget stærkt Angreb paa Spøisfolerne, deres Virksomhed og Resultater. Jeg finder mig foranlediget til at nedlægge en Indsigelse derimod. Jeg har i den Henseende nogen Erfaring, og de Herrer maa da vide, at mange af de Clever, der udgaar fra Spøisfolerne, komme særlig til at tjene i Underkorporalstillingen, og jeg tror, at det er et Vidnesbyrd for dem, at de blive ofte foretrukne til disse Stillinger. Al Følgen deraf bliver, at de ikke have stor Tilbøjelighed til at fortsætte, efter at have gaaet i Underkorporal- og Korporalstillingene, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. I den Henseende veed jeg forøvrigt ogsaa af min Erfaring, at ogsaa Afskillige have forsøgt at gaa videre. Ved at gaa videre er der imidlertid overmaade store Vanskeligheder at overvinde for saadanne Folk, naar de ville søge virkelig at komme ind i Officersstillingen, og dog er det lykkes for ikke Faa. Jeg anser dette for ogsaa at være et godt Vidnesbyrd for Vedkommende; men naar man staa overfor Spøisfolerne — jeg skal ikke dække over Mang-